

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl.
pentru fie-care publicare.

Luptele electorale.

Dieta a intrat în vacanțe. Deputații, părinții patriei, și-au acordat, din proprie putere, două luni de recreație. Și totuși în aceste două luni de repaus deputații vor avea să presteze munca cea mai grea, mult mai grea decât cea avută în dietă, unde n'aveau decât să voteze sau să deneghe votarea lucrărilor seversite de alții, de guvernul țării. Vor avea să dea față cu alegătorii lor, să le dea seamă despre *activitatea* dezvoltată în dietă și să le *solicite* voturile și pentru viitoriu.

Mișcările electorale, cu toate că alegerile se vor face, conform ultimului comunicat semioficios, abia pe la începutul lui Noemvrie, se vor începe deci pretutindenea în țară în lunile aceste două de vacanță parlamentară, și la reîntrunirea dietei, la începutul lui Septembrie, cei mai mulți dintr-unii deputați vor ști cam cum le sună cărțile: au sau n'au prospecte de a face și în sesiunea viitoare parte din parlamentul magiar?

De o parte legea despre judicatura Curiei în chestii electorale, care conține multe dispozițiuni bune și salutare, de altă parte declarația prim-ministrului Szell, făcută în mai multe rânduri, că guvernul *n'are* candidați *oficioși* pentru deputație în nici un cerc electoral, ne îndreptățește a presupune, că de astă-dată alegerile pentru dietă vor fi libere și curate, și că în ori-ce caz, cu atrocitățile seversite la ultimele alegeri nu ne vom mai întâlni.

Cu toate acestea prevedem, că alegerile nu vor decurge prea neted nici de astă-dată și că în cele mai multe cercuri electorale, deosebi în cele compuse de *naționalități*, luptele electorale vor decurge cu mare dezvoltare de forțe și cu multă înverșunare.

Nu pentru-că toate naționalitățile nemagiare din țară ar avea cumva intențiunea să intre în luptele electorale și să caute, ca și ele să fie reprezentate în corpul legiuitoriu, unde se discută și asupra sorții lor și se croesc legi și pe seama lor: ci pentru-că cercurile electorale nemagiare vor fi și de astă-dată aceea ce au fost în trecut, teren bun de exploatat pe seama celor-ce vreau să se înalțe.

În cele mai multe cercuri electorale, în cari naționalitățile nemagiare formează majoritatea alegătorilor, — cu excepțiunea cercurilor săsești, — luptele electorale vor lua deci dimensiuni mari, dar' vor primi și o față nouă, pentru-că nu vor mai fi aceea ce erau în trecut, lupte purtate pe principii, între partide cu programe divergente, ci lupte date între aderenții guvernului, oameni de același creder politic, cari vor licita în liberalism și în alipire cătră guvern, numai pentru-ca să pōtă pune mâna pe mandate, în scopul satisfacerii ambițiunii proprii și a intereselor proprii.

Din candidările făcute până acuma în unele din aceste cercuri vedem, că față 'n față vor sta la proximele alegeri în multe locuri câte doi sau trei candidați din aceeași tabără, din partidul guvernamental, și că din luptele electorale pe multe locuri vor eși biruitoare *persoanele*, ear' nu *principiile*.

În chipul acesta au fost candidați în câteva cercuri și *Români*, adică ai guvernului, și se pōte că vor mai fi candidați și alții.

Ori-cât de mari aderenți și propagatori ai politicii de activitate s'fîm, precum de fapt suntem: mărturisim, că nu ne putem însuși pentru astfel de candidați luați din sinul neamului nostru, din motivul, că nu suntem pentru politica de activitate făcută pe propria socotă și cu programe abătătoare dela programul nostru național, ba chiar contrare aceluia, ci suntem pentru o activitate parlamentară *decretată din partea partidului*, cu observarea strictă a *organisirii noastre politice* și pentru intrarea în luptele electorale cu *candidați nominați din partea partidului*, pentru cari partidul se iee răspunderea, fiind-că prin ei partidul ar fi reprezentat în parlament.

Ori-ce altă candidare și ori-ce altă luptă electorală, dată din partea Românilor, cu toate că dorim din inimă să avem cât de mulți deputați români în parlamentul țării, credem că nu pōte avea aplacidarea obștei românești, pentru-că nu corespunde intereselor partidului național român, cari sunt interesele poporului român din patria această.

Sibiu, 8 Iuliu n.

Din parlament. Dieta magiară a ținut Sâmbăta ședință scurtă de câteva minute. S'a făcut raport în ea despre decedarea deputatului Juriss, din partidul popular, despre alegerea deputatului Korodi din Brașov, și despre votarea din partea casei magnaților, a ultimelor șase proiecte de lege, votate din partea dietei, cari acum pot fi înaintate corōnei spre sancționare. Dieta a luat apoi vacanță până la Septembrie.

Budgetul țării. Se scrie din Budapesta că în toate ministerele se lucră la compunerea budgetului pentru anul viitoriu, pe care guvernul are intențiunea să-l prezenteze noului parlament magiar în una din primele ședințe ce le va ține după deschidere. În budgetul anului viitoriu vor fi trecute sume însemnate pentru regularea salariilor învățătoresci, pe seama învățătorilor dela școlile elementare de stat, pe cari guvernul are intențiunea să-i treacă în șirul funcționarilor de stat, cu drept de gradatie și de înaintare în sal-riu. Minimul salariului pentru un învățătoriu de stat ar fi atunci 500 fl. cu locuință și cuinuenalele legale.

„Desorientare politică.” „Egyetértés” vorbește în numărul ultim despre desorientarea politică în care ne-am afla astăzi noi, Români, din motivul, că „nici un Român n'ar avea curajul și puterea morală să facă propagandă constituțională și pe față, fie pentru o direcție, fie pentru alta”, — adică fie pentru pasivitate fie pentru activitate. Ne luăm voe a spune domnilor dela „Egyetértés” că direcția politică a Românilor a croit-o totdeauna în trecut și o va croi și în viitoriu, *totalitatea Românilor, prin reprezentanții lor*. Poftiți și ne deschideți calea de liberă întru-nire și ne vom alege direcția care ne convine, și care corespunde intereselor mari ale poporului român din țera această. Până atunci preferim să rămânem în „desorientare”.

Incompatibilitatea în Casa magnaților.

După cum am fost anunțat, Vineri a ținut ședință casa magnaților; și după ce a trecut repede peste alte cinci proiecte de lege, votate din partea dietei magiare, a luat în discuție legea de *incompatibilitate*, menită să facă purificarea parlamentului magiar, prin oprirea de a mai pute face parte din el omeni cari au în vedere numai interesele lor particulare egoiste și nu interesele comunității, binele public.

În jurul legii de incompatibilitate s'a desfășurat o mică luptă de cuvinte în casa magnaților, fiind-că tinerul conte Eszterházy János, încurajat de elogiile ce i-le-a adus presa magiară șovinistă pentru ideile cuprinse în faimoasa sa broșură, — despre care a fost vorba de mai multe ori și în fōia noastră, — a ținut să facă paradă cu ideile sale și în fața magnaților, în plină ședință, și să păsescă cu propuneri concrete, cu amandamente, făcute în scopul de a pune stavilă pentru totdeauna intrării naționalităților nemagiare în dietă.

Nobilul conte a rămas însă singur pe lângă propunerile sale, pentru-că nimeni nu i-le-a apărut; din contră, atât guvernul, prin rostul prim-ministrului Szell, cât și contele Zichy Nándor și vicepresidentul casei magnaților, Ernuszt Kelemen, au combătut cu argumente tari *salvătorele* propuneri ale lui Eszterházy.

Ideia contelui Eszterházy, de a fi introdusă în lege și incompatibilitatea politică și morală, a fost declarată de nerealisabilă și de neoportună din toate părțile, deși din toate părțile a fost recunoscută buna intențiune a contelui și înflăcărul patriotism de care a fost contele condus atunci când a pășit în publicitate cu ea.

Contele Eszterházy va trebui deci să se mulțumească deocamdată cu complimentele acestea ce i-s-au făcut în casa magnaților și cu laudele presei șovinite magiare, căci mai mult nu a putut câștiga; nu pentru-că în sufletul lor nu toți Magiarii ar fi de o părere cu contele Eszterházy, ci, după cum am putut ceti printre șire, în toate vorbirile rostite în casa magnaților, pentru-că omenii se tem de judecata streinătății, în fața căreia atât de mult se laudă cu libertățile din țera lor.

Asupra unor idei greșite, lansate de nou din partea contelui Eszterházy, în vorbirea cu care și-a apărut punctul de vedere în casa magnaților, vom mai reveni; ear' acum ținem a constata, că mai multe ziare din Budapesta, apărute Vineri dimineața, au publicat un articol interesant în chestia incompatibilității „politice” și „morale” proiectate din partea contelui Eszterházy, în care cu mare aparat juridic vine combătut contele și vine arătată imposibilitatea de a fi trecute ideile sale în legea de incompatibilitate.

Articolul, scris de un binevoitoriu al nemagiarelor, — dacă nu chiar de un nemagiar, — are părți interesante, de aceea îl reproducem în întregime, după-cum urmază:

„Broșura scrisă de contele Eszterházy János asupra incompatibilității, prin descrierea inspirată de înflăcărata iubire de patrie dar' pōte că în colori de tot prea întunecate a pericolului ce amenință din partea naționalităților, răpescă cu sine pe cetitoriu. Propunerile plănuite acolo însă, după cumpănire matură, care la acțiuni de stat și legislative e neapărat de lipsă, nu pot fi considerate ca executabile.

Din punct de vedere juridic nu, fiind-că lovesc în principiul cardinal al codului nostru penal, conform căruia în cazul condamnării pentru fie-ce delict penal detragerea drepturilor politice nu pōte fi de durată pe întregă viața. Acastă detragere este totdeauna legată de termenele statorite din partea judecătoriei, ba conform capitlului VI. al codului penal, la care aparține delictul agitării contra constituției, contra legilor, contra autorităților ori contra organelor acelor autorități, — dacă cineva pentru asemenea delict e condamnat, nici nu pōte fi osândit prin suspendarea interimală a drepturilor lui politice; *cu atât mai puțin pōte fi despoiat de aceste drepturi cineva care nici nu e condamnat, cum o pretinde broșura cu referire la membrii anumitor bănci.*

Propunerăa contelui Eszterházy János ar trage deci după sine în primul loc modificarea legii penale, și astfel, așa numai în trecet, chiar și din acest motiv nu pōte fi acceptată din partea legislativei. Afară de această însă, chiar și din considerațiuni de economie publică statuarea acestui principiu ar fi foarte de temut, de-și față cu acei *radicali naționaliști cari în adevăr ar tinde contra existenței statului (?)*, la prima privire s'ar pără plausibil, — ca delictul politic să fie pedepsit cu pierderea pentru totdeauna a drepturilor politice. Să cugetăm numai la condamnării pentru delictul politic comise pe calea presei, însă nu din considerațiuni naționalistice.

Prudența politică e hotărât contra propunerii de acest fel. Parlamentul, dacă stă pe baza reprezentativă populară și dacă voescă să fie oglinda fidelă a voinței poporului, *nu pōte eschide din sinul său reprezentarea nici unei nuanțe de partid ce se formează în țera și e destul de forte pentru a-și alege unul ori mai mulți reprezentanți și care nu tinde la răsturnarea silnică a constituțiunii țerei*. Și e și cu mult mai bine, dacă fie-care în parlamentul țării și cercă validitatea convingerilor și pretensiunilor sale, unde trecend prin proba de foc a discuțiilor, se dă destulă ocaziune pentru a arăta netemeinicia, greșeala ori primejdiositatea direcțiunilor false ori contrare statului, și la lumina publicității a da opiniuni publice direcțiune corectă, — de cât dacă în urmarea suprimării, respectivii se vor da la muncă de sobol și astfel vor tinde să pericliteze interesele țării.

Despre aceea, așa cred, nici vorbă nu pōte fi, ca elementele centrifugale, contrare statului, să ajungă în parlament la majoritate, ori la un număr așa de mare, ca „să pōtă apoi inficia legislativa”, după cum zice broșura.

De altcum dlui conte scriitor de broșură volantă i-a scăpat din atențiune faptul, că pct. 8 al §-lui 3 din art. de

lege XV. ex 1899 despre judicatura curială dispune deja, că alegerea acestora, cari la alegeri ori în restimp de trei luni înainte de alegeri au agitat *contra unității sau integrității statului*, ori au comis alte delictate dintr-acele amintite în broșură, *e nulă*, deci în acel ciclu nu pot fi membri ai parlamentului. Ear' asemenea agitații mai ales cu ocaziunea alegerilor dietale obicinuesc a se comite, prin dispoziția de mai sus însă ascuțișul lor e tocit deja și este delaturat pericolul accentuat în broșură, fără ca prin această să se fi violat sistemul codului penal. Merită apoi atențiune și împrejurarea, că legea despre judicatura curială numai acum cu ocazia nouelor alegeri intră de tot în vigoare; nu e corect deci, ca aceea cu privire la cesiunile importante resolve de deja definitiv în ea însăși să se fi modificată încă înainte de a o fi pus la probă viața.

Desvoltarea unei teme

de
Inv. Nicolae Simulescu.

Pentru ce se observă mare nepăsare și pentru ce nu se manifestă mai multă însuflețire în activitatea celor mai mulți învățători ai noștri? Și cum s'ar pute ajunge acea însuflețire?

Acăsta e tema pe care am să o desvolt.

De multe-ori auzim vorbindu-se, că cele mai multe școle ale noastre nu progresază, și că învățătura ce se dă elevilor e de tot neînsemnată în proporție cu așteptările puse în ele.

Cugetându-ne serios asupra acestui lucru și căutând a ne convinge despre această afirmație, va trebui să admitem, că ea nu e de tot nebasată; va trebui să admitem, — dacă e să nu ne amăgim mereu cu laude, — că ea conține mult adevăr și că aprinde în general școlile noastre nu lucră cu zelul recerut pentru îndeplinirea chemării lor.

Abatere dela această stare de lucruri fac, d'or, școlile din comunele aflate pe teritoriul fostului fund regesc și cu deosebire din Mărginime, cari ajutate de împrejurări, la cele dintâi prin aceea că poporul nostru e mai conștuit de sine, ear' la cele din urmă pe lângă aceasta, că poporul nu se ocupă în grad mare cu economia de pământ și făcând negoț, are lipsă de carte.

Tote celelalte, cu de tot puține excepțiuni, sunt încă în mare amorțelă.

Causele cari referitor la această împrejurare se arată, sunt multe; într-ătoate acestea însă cea mai principală cauză se constată a fi însuși învățătorul, pentru-că e știut, că o școală e în totdeauna așa precum este învățătorul care o conduce!

Și într'adevăr de vom cerceta mai cu deamăruntul, vom afla, că cei mai mulți învățători ai noștri nu arată interesul cuvenit în chemarea lor, că cei mai mulți învățători ai noștri manifestă mare nepăsare în activitatea lor și numai puțini sunt însuflețiți pentru progresul școlii.

I.

Căutând a afla cauza puținii însuflețiri în activitatea învățătorului român, vom găsi, că aceea se reduce la trei împrejurări, anume la lipsa de vocațiune pentru cariera învățătorască, remunerația de tot neînsemnată a aceluia, și la organizația școlii și deosebite stări de lucruri privitoare la școală.

1. Lipsa de vocațiune pentru chemarea învățătorască se observă la cei mai mulți învățători ai școlilor noastre.

E indeobște cunoscut, că mulți dintr-actualii noștri învățători au de tot puțină pregătire pentru cariera căreia s'au dedicat.

Înainte cu câțiva ani, pentru-ca cineva să potta fi învățător nu i-se cerea să facă vre-un curs pedagogic de pregătire, ci după absolvirea de câteva clase era trimis într-o comună ca învățător și era constrâns numai să facă examene de calificățiune învățătoresci.

Fiind-că era lipsă de mulți învățători calificați pentru-ca statul se nu potta zice, că n'avem, calificățiunea se câștiga ușor. În urma acesteia cel calificat era ales de învă-

țatoriu definitiv, ear' tréba ce o făcea, seu mai bine, o face, se potta ușor afla.

Să pui un om fără nici o pregătire să fie învățătorul unei școle!

Dela un astfel de om apoi nu se potta aștepta nici pricepere, din cauza părerilor sale de tot mărginite în chestii de educație, nici însuflețire, din cauză, că neputând el conduce oficiul seu după cum se recere, află o sarcină neasemănat mai mare decum este, și în cele din urmă ajunge la nepăsare față de tot ce privește progresul școlii.

Mulți dintr-învățătorii noștri au pregătirile necesari pentru cariera inv., dar' intrați în oficiu asemenea nu arată interes față de acela.

Cauza o aflăm într'aceea, că mulți tineri după absolvirea de câte-va clase, din diferite împrejurări, fără a se fi gândit vre-odată că au să devină învățători, se dedică acestei carieri. Pe mulți numai întâmplarea i-a adus acolo, că au intrat ca elevi în pedagogie.

De câte-ori nu obvin casuri, că unii sau alții dintr-ăparinți, vădând că copilul lor în gimnasiu e student slab și că prin urmare nu potta continua studiile acolo, pentru-ca totuși acela să aibă un serviciu, îl trimit în seminar spre a-l pregăti pentru cariera învățătorască.

Toți acestia apoi, neavând atragere pentru această carieră, atât în institut, cât și ca învățători nu se interesează de datorița impusă și mai bucurosi se ocupă cu ori-care alt lucru numai cu școlă nu, și timpul ce au să-l petreacă în școală e un timp de tortură, de care nu știu cum să se scape.

(Va urma).

Intîmpinare.

Turcheș, 20 Iunie v.

Onorată Redacțiune! În prețuitul nostru ziar „Telegraful Român“ Nr. 65 din est an, a apărut o corespondență, datată din Turcheș 7 Iunie st. v. despre examenele anuale, ținute la școlă noastră elementară de aici în aceea zi. Dacă dl corespondent „Turcheșanul“ se mărginea numai pe lângă descrierea obiectivă a decurgerii acestor examene, espunând purul adevăr, și dacă făcea numai o comparație într-învățământul actual și cel contimporan copilariei d-sale, cum spune că voia să facă, nu aveam de zis nimic în contră-i, ci ne bucuram și noi din suflet, vădând interesul ce-l potta d-sa față de progresul tinerimei școlare din comuna sa natală. Dar' nu acesta, ci alta a fost și este intențiunea și scopul, ce urmărește domnul corespondent.

Ca amic al dlui învățător V. Ivan, dl corespondent „Turcheșanul“, prin corespondența din cesiune n'a voit nici mai mult, nici mai puțin, decât să glorifice „meritele și hărnicile“ dlui V. Ivan, înălțându-l pe acesta până la al treilea cer și prezentându-l ca pe singurul om capabil și absolut indispensabil de a conduce afacerile noastre școlare din Turcheș și de a feriți această comună bisericească; ba chiar propune și recomandă dl corespondent pe dl V. Ivan Veneratului Consistoriu de cel mai „brav“ învățător pentru de a conduce școlă noastră din Turcheș; și ca să nu fie prea băttor la ochi face elogi esagerate și dlui învățător și capelan Ioan Pascu. Să admitem însă că laudele esagerate făcute dlui Ivan și Pascu, ar fi basate pe merite adevărate, întrebăm: cum vine dl corespondent „Turcheșanul“ de propune și recomandă Veneratului Consistoriu de învățător pentru clasa III și conducător al școlii noastre în viitor pe dl V. Ivan și nu pe părintele capelan I. Pascu, carele are o calificățiune mai superioară de cât a d-lui Ivan și face praxă în cariera învățătorască de 13 ani?! Să vede deci ce a voit și ce voesc dl corespondent „Turcheșanul“; dar' fie sigur că prin o atare procedură nu-și va ajunge nici odată scopul.

Turcheșenii știu face distingere într-meritele adevărate și cele fictive și sperăm că mai curând ori mai târziu se va limpezi situațiunea; adevărata stare de lucruri va eși la suprafață și atunci credem, că vor înceta cu desăvârșire toate agitațiunile din comuna noastră bisericească Turcheș; căci adevărul trebuie să easă la lumină și dreptatea trebuie în fine să învingă, și sperăm că ea este și va fi pe partea noastră.

Acestea premerse, așteptăm ca dl corespondent să de pe față cu numele pe toți

acei Turcheșeni, despre cari zice că sunt nisce omeni „mici de inimi, mari de patimi“, cari „nu știu ce fac“, și să numescă motivele lor subiective, de natură „josnică“, din cari vor dinșii să alunge pe dl V. Ivan din Turcheș. Căci până nu va satisface acestei cerințe, aserțiunile d-sale trebuie să le declarăm de calumni malițioase.

Unul pentru toți.

Dela Academia Română.

— Concursuri pentru Premii —
(Urmare)

VIII. Premiul statului Eliade-Rădulescu, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1902 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Studiu comparativ asupra dialectelor și sub-dialectelor române. — Decis. 11 Martie 1898).

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembrie 1901.

IX. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1902 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Domnia lui Ștefan-cel-Mare. — (Decis. 26 Martie 1898).

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembrie 1901.

X. Premiul G. San-Marin, în sumă de 2.000 Lei, dimpreună cu procentele acestui fond până la acordarea premiului (decis. 6 Martie 1895), se va decerne în sesiunea generală din anul 1902 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Considerațiuni asupra comerțului României cu țările străine atât la Orient cât și la Occident, începând de secolul XVI până în anii din urmă. — (Decis. 12 Martie 1898).

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembrie 1901.

XI. Premiul Statului Lazăr, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1903 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Stadiul vinurilor din România din punctul de vedere economic și al compozițiunii lor chimice. — (Decis. 8 Aprilie 1897).

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembrie 1902.

XII. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1903 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Alcoolismul în România. — (Decis. 24 Martie 1898).

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembrie 1902.

XIII. Premiul Neuschotz, de 2.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1903 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Expunerea finanțelor Statului român de la 1859 până la 1902, cu o introducere asupra finanțelor Domniilor Regulamentare. — (Decis. 12 Martie 1898).

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembrie 1902.

XIV. Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 10.000 Lei, dimpreună cu procentele acestei sume de la 1891 până la acordarea premiului, se va decerne în sesiunea generală din anul 1904 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Istoria Românilor de la Aurelian până la fundarea Principatelor. — (Decis. 5 Aprilie 1900).

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembrie 1903.

XV. Premiul Statului Eliade-Rădulescu, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1904 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Epoca lui Mateiu Basarab și Vasile Lupu. — (Decis. 12 Aprilie 1899).

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembrie 1903.

XVI. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1904 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Istoria poeziei lirice la Români până la Alecsandri. — (Decis. 7 Aprilie 1899).

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembrie 1903.

XVII. Premiul Alexandru Bodescu, de 1.500, dimpreună cu 1.000 Lei dăruți de d-l Ioan Kalinderu, se va decerne în sesiunea generală din anul 1904 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Monografia economică, statistică și socială a unei comune rurale din România și a unei comune române rurale românesce de peste graniță.

Monografia situațiunii economice a câte trei familii de țăran, fruntaș, mijlocăș și codăș, luate din cele două comune, în total șese familii. — (Decis. 13 Aprilie 1899).

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembrie 1903.

(Va urma.)

Din România.

Inchiderea sesiunii parlamentare.

Joi s'a făcut la București închiderea sesiunii parlamentare extraordinare, devenită necesară în scopul votării mai multor proiecte de lege de mare urgență. În câteva ședințe corpurile legiuitoare române de fapt au și votat mai multe legi financiare, două legi cu caracter internațional și legea instrucțiunii, cu ce apoi terminându-și agendele urgente, au fost închise.

Inchiderea s'a făcut cu cetirea următorului mesagiu de tron:

„Cu vie mulțămire constat că și în această scurtă dar' rodnică sesiune, prin sprijinul patriotic pe care l'ați dat guvernului Meu, ați făcut un nou pas spre completa îndreptare a situațiunii noastre financiare.

„Tot odată, prin votarea legii instrucțiunii publice, ați permis intrarea ei în vigoare chiar de la începutul anului școlar, și prin convențiunea de extradare încheiată cu Austro-Ungaria, ați consacrat prescripțiunile dreptului ginților și ați contribuit astfel să stringeți, încă mai mult, relațiunile noastre de bună amicie cu Imperiul vecin.

„În fața nevoilor urgente ale Statului, v'ați întrunit chiar în timpul când activitatea vă este atât de viu reclamată de munca câmpului; dar', ori-care ar fi fost interesele lăsate în suferință, vă reîntorceți la căminile domniilor vostre cu simțământul care isvorește din îndeplinirea unei înalte datorii.

„Din parte-Mi, în numele Meu și al Țerei vă mulțămesc din inimă.

„Eu declar închisă sesiunea estra-ordinară a Corpurilor legiuitoare.

Carol.

„Asociațiunea“ despărț. Seliște.

Convocare.

P. T. Membrii despărțământului Seliște precum și toți binevoitorii Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român sunt invitați a participa la adunarea cercuală a despărțământului, ce se va ține Duminecă în 1/14 Iuliu a. c. la 9 ore a. m. în comuna Săcel pe lângă următorul

Program:

1. Deschiderea adunării cercuale prin directorul despărțământului.
2. Raportul general al comitetului și proiectul de buget pentru anul viitoriu.
3. Esmiterea unei comisiuni pentru acuire de membri noi și încasare de taxe.
4. Distribuirea premiilor destinate pentru cultivătoarele grădinilor de legumi.
5. Predarea cărților cumpărate pentru biblioteca poporală din comuna Săcel.
6. Disertațiuni.
7. Raportul comisiunii de sub punctul 3.
8. Delegarea a doi reprezentanți ai despărțământului la adunarea generală a Asociațiunii.

9. Eventuale propuneri pentru promovarea intereselor Asociațiunii.

10. Esmiterea a doi membri pentru verificarea procesului verbal.

11. Alegerea comitetului despărțământului pe un nou period de 3 ani.

Din ședința comitetului despărțământului ținută la 1 Iuliu 1901.

Constantin Herția Dr. Nicolae Calefariu
secretar director

NOUTĂȚI

Deschiderea expozitiei din Sebeș. Cum s'a fost amintit la timpul său, reuniunea meseriașilor români din Sebeș, „*Andreiana*”, arangiază o expozitie industrială în Sebeșul-săseșc. Deschiderea expozitiei se va face la 29 Iunie st. v. (la Sânpetru) la 3 ore p. m. în localul școlii române și va rămâne deschisă vr'o două săptămâni în zilele de Joia și Dumineca în orele 9—12 a. m.

† Prințul Hohenlohe-Schillingsfürst, fostul cancelar al Germaniei, a răposat Joi noaptea în Ragatz, în etate de 82 ani. Fusese numit cancelar în Novembre 1894; în 1899 a abzis din cauze sanitare.

Dimisie. Consistoriul din Arad a primit demisia dșorei *Maria Cioban* din postul de directoare a școlii superioare de fete din Arad și dela catedra ce ocupase la această școală, pe lângă exprimarea mulțămirii pentru serviciile prestate în decursul anului din urmă, cât a stat în fruntea școlii.

Advocat nou. Domnul Dr. *George Adam*, conducătorul cancelariei advocatiale a dlui Emanuil Ungurian din Timișoara, cunoscut și publicului nostru Sibian, a depus zilele trecute cenzura de avocat în Buda-pesta. Felicitările noastre.

Parastas. Eri, Duminecă, s'a ținut în Foen, Capâlnaș și Birchiș parastas pentru odihna sufletului decedatului și mult regretatului fruntaș al neamului nostru Dr. *Eugeniu de Mocsonyi*.

Anchetă în cauza bibliotecilor școlare. Ministrul de culte voese să deie pentru școlile medii o ordinațiune de cuprinsul, că taxele solvite de elevi pentru bibliotecă au să fie întrebuințate exclusiv pentru augmentarea bibliotecii elevilor, ear' unde nu există încă, taxele se vor întrebuința pentru înființarea de biblioteci exclusiv pe sēma elevilor. În acest obiect zilele trecute s'a ținut în ministeriul de culte o anchetă, în care din unele părți se cerea, ca opurile destinate pentru bibliotecile școlare să fie censurate întocmai ca manualele de învățământ. Această însă, în urma motivării lui Kenedi Géza, a fost abandonată. Au căzut însă de acord membrii anchetei, ca să se institue un senat de recensiuie, care să hotărăscă: ce fel de descrieri să fie admise în catalogul de cărți recomandate pentru bibliotecile școlare de la școlile de stat. Ear' la această recensiuie, conform înțelesului unanim luat în anchetă, vor fi dătătoare de directivă următoarele: 1. este de valoare conținutul serierii? 2. nu cade cumva sub excepțiune din punct de vedere al patriotismului, al sentimentului național magiar? 3. nu conține agitație contra ore-cărei confesiuni? 4. nu conține doctrine, partii ori expresiuni ce lovesc în spiritul educației religioase-morale? 5. nu cade sub excepțiune din punct de vedere al limbei și stilului? 6. pentru tineri de ce etate și pregătire pōte fi acomodată? 7. din punct de vedere al prețului și confecționării corespunde recerînțelor, ori nu?

La urmă ministrul a declarat, că pentru încurajarea autorilor va premia în fie-care an câte o carte două, destinate ca lectură tinerimei școlare.

Hymen. *Aurelia V. Luchu* și *Victor I. Sălăgean* teolog abs își vor serba cununia în 8/21 Iulie 1901 la 4 ore p. m. în biserica gr. or. din Carmazinesci.

Călătoria de studiu. „Desteptarea” raportază că Dr. *Teodor Tarnavski*, profesor la facultatea teologică din Cernăuți, a obținut din fondul religionar gr. or. al Bucovinei un stipendiu pentru a face studii liturgice în Rusia, Grecia și Turcia.

Sfășiat de urși. În satul Bégles lângă Bordeaux în Franța săptămâna trecută locuitorii au arangiat o petrecere populară, la care a dat concurs un proprietar de menagerie cu dihaniile lui. Un băiețel însă apropiindu-se prea mult de cușca urșilor, unul l'a apucat cu laba și l-a sfășiat în bucăți.

„Uniunea balcanică”. Ziarele din București scriu, că în curând va sosi acolo din Belgrad un cutare Dragutin Ilici, publicist și poet sârb bine cunoscut. D-sa vine cu scop de a scoate în București o foie săptămânală care se va ocupa cu interesele slavilor din Balcani. Ziariul se zice că va purta titlul de *Balkanski Savez* (uniunea balcanică), va fi redactat în limbile sârbă, bulgară și franceză și va fi sub patronajul ministeriilor afacerilor streine din Belgrad și Sofia.

Atunci de ce se scōte la București și nu în Belgrad sau Sofia?

Filantropie americană. Archimiliariul *John Rockefeller* din New-York a donat 300.000 de dolari (1 $\frac{1}{2}$ milioane de corōne) pentru înființarea unui institut în care cei mai eminenti savanți ai lumii să studieze bōlele de copii și să cercce a afla leacul lor.

La această mare filantropie *John Rockefeller* s'a hotărât în urma răposării nopoțelului său, pe care nici cei mai vestiți medici din întreagă America, aduși de pretutindenea cu trenuri fulger proprii ale bogătanului, n'au putut să l scape de mōrte. Băiețelul căpătase șarlach.

Dalai-Lama -- în Rusie. Zilele acestea *Dalai-Lama*, marele preot al religiunii budhiste, a sosit la *Odessa*, fiind în călătorie spre Petersburg. De la *Odessa* va călători cu trenul separat la țarului. Acesta e primul cas, că sfântul buddhistilor esă din Tibet, ca să vadă țeri străine; ba chiar primul cas, că om european pōte vedē față 'n față pe marele mogul, fiind-că străinilor este oprit prin pedepsă de mōrte pășirea pe teritoriul Tibetului; fōrte puțini exploratori europeni au isbutit să pătrundă în Tibet. Turburările din China însă, cari deschisera Rusiei prilej de a intra cu mulțimea de armată în Mand-juria, au spart și exclusivismul din Tibet, mai puternic de cât murul chinez chiar, și *Dalai-Lama* s'a vētut îndemnat să rupă cu tradițiunile considerate până acum ca sfinte și — pentru a-și căștiga protectoratul țarului — să se arete lumii și să facă țarului viziță. În călătoria sa e însoțit de șapte mari dignitari ai religiunii buddhiste și de numărōsă suită; în tot parcursul călătoriei desvōltă o pompă adevērat princiară-orientală și duce țarului și țarevnei cadouri de valōre enormă. În *Odessa* i-s'a făcut primire cu mult mai strălucită de cât șahului Persiei în anul trecut. Acum e în cale spre *Mosca*, unde i-s'a pregătit cuartir în *Creml*. De la *Mosca* va merge la *Petersburg*, apoi la *Peterhof*, locul de vilegiatură al țarului, unde va petrece vr'o zece zile. Curtea din Petersburg e fōrte încurcată în privința programului de festivități ce ar fi să se aranjeze în onōrea marelui oșpe, fiind-că la petreceri profane și spectacole militare, ca suprem preot al religiei sale, nu pōte lua parte.

Știri mērunte. La cerere propie banca agrară din *Charcov* e declarată insolventă. Pasivele fac 7 $\frac{1}{2}$ milioane de ruble. În urma insolvenței băncii agrare banca comercială din *Iecaterinoslav* a sistat plățile. Pasivele acesteia fac 1,250.000 de ruble. — *Țarul Nicolae II.*, după cum se raportază din Petersburg, de trei zile e bolnav de stomach și intestine. — Ministrul de culte a întărit alegerea rectorului și decanilor universității din Budapesta pe anul școlar 1901—1902; rector e Dr. *Vécsey Tamás*, decani: Dr. G. Demko la facultatea teologică, Dr. Victor Concha la jură, Dr. A. Bókay la medicină și Dr. F. Medveczky la filosofie.

Raport general

despre activitatea societății de lectură „*Andrei Șaguna*” pro anul societariu 1900/1901.

(Urmare.)

2. In special.

Activitatea societății aprepiață după natura afacerilor ei o împărțim în a) literară și b) administrativă.

a) Afaceri literare.

Societatea „*Andrei Șaguna*” în activitatea sa literară a desbătut 12 lucrări, dintre cari pentru fōia „*Musa*” s'au primit următoarele 11:

1. Cuvēnt festiv de V. Runcan cleric c. III.
2. Cuvēnt ocașional de Il. Gonția cleric c. III.
3. Dragostea la țēranul român, de S. Stanca cleric c. III.
4. Influița artei asupra omului, de S. Stanca cleric c. III.
5. Rolul mamei în educațiune, de I. Oțoiu cleric c. III.
6. Despre predicile fericirei omenesci, de I. Romoșan cleric c. II.
7. Apērarea unei femei nevinovate, de I. Romoșan cleric c. II.
8. O privire în satira poporului rom., de G. Tulbure cleric c. II.
9. Religiunea ca factor promovătoriu al culturii omenesci, de I. Silaghi cleric c. III.
10. „Găteala” după Guy de Maupassant de A. Nistor cleric c. II.
11. Trei poesii lirice de Seb. Stanca cleric c. III.

Tōte lucrările acestea au fost censurate de membrii comisunii literare și apoi desbătute în plenul ședințelor societății și induse

în fōia *Musa*, carea în anul acesta a apărut în 12 numeri.

S'au declamat diferite poesii seriōse și comice.

b) Afaceri administrative.

Dintre afacerile administrative mai remarcabile amintim următoarele:

După-ce P. O. D. Sa Dl director seminarial și-a luat asupra-și sarcina de-a inscrie deodată cu inmatricularea elevilor seminariali membrii societății, activitatea administrativă a acesteia s'a mărginit mai mult la afaceri cari de comun regulēză bunul mers intern al societății. Întrē acestea amintim, că s'au adus concluse în urma cărora s'au cumpărat: a) un dulap mare pentru colecțiunea numismatică, b) un covor și un podiu pentru ședințele viitoare festive, c) s'a angajat portariul seminarial în serviciul societății și d) s'au legat mai multe cărți.

B) Activitatea comitetului.

1. In general.

Comitetul și-a început activitatea în 23 Septembrie st. n. 1900. Atunci s'a ținut prima ședință constituantă, în carea s'a declarat ales de președinte al comitetului (conf. Ș-lui 27 din statute) vice președintele societății *Seb. Stanca* cleric c. III, ear' de secretariu archivarul (v. statute Ș. 49) *Ilarie Gonția* cleric c. III. Toți ceilalți membri ai comitetului și-au păstrat oficiile în posturile pentru cari au fost aleși în ședința constituantă a societății. Excepțiune s'a făcut cu Dnii I. Romoșan, Nic. Șoneriu și Ax. Moșoiu, cari conf. Ș-lui 63 din regulament au fost denumiți și ca membri ai comisunii bibliografice, ear' Dnii I. Silaghi, V. Șpan și V. Micudă ca membri ai cei controlătōre.

2. In special.

Comitetul a ținut în decursul acestui an societariu 14 ședințe ordinare și 7 estra-ordinare tōte sub presiulul ordinariu.

Activitatea desvōltată de comitet în aceste ședințe a fost de natură administrativă și literară.

a) Activitatea literară.

Activitatea pe teren literar s'a estins la censurarea a. 13 lucrări originale, dintre cari 8 au avut menițiunea a fi puse în concurență la ședința festivă, 5 de-a fi premiate, și numai cu menițiunea de-a fi induse numai în *Musa* 1 traducere și 1 ciclu de poesii. Dintre acestea 4 au fost declarate admisibile pentru ședința festivă, 2 pentru premiere, 5 pentru inducere numai în fōia *Musa*, ear' restul de 2 necorespunzēnd s'au reînapoiat autorilor.

b) Activitatea administrativă.

Activitatea comitetului în direcțiune administrativă s'a mărginit la mai multe concluse, dintre cari unele s'au executat direct, altele s'au transpus societății spre competență afacere, ear' altele au rămas neexecutate. Întrē cele neexecutate amintim concludul Nr. 13 referitor la componerea sau mai bine zis la încopcierea regulamentului intern, rămas în proiecte făcute de fiecare funcționar în resortul afacerilor sferii sale de activitate, concludul Nrul 106 referitor la donarea monedelor aflătōre în esemplare duple în colecțiunea numismatică cassei naționale, și concludul Nr. 107 referitor la edarea *almanachului*. Începutul pentru executarea lor s'a făcut. Sē avem deci dar' speranță, că se vor executa în viitoriu... (Va urma).

Din public. *)

Mulțămită publică.

Societatea de lectură „*Petru Maior*”, își îndeplinește o plăcută datorință, aducēnd și pe această cale respectuōsă mulțămită tuturor acelor P. T. Domni, Dōmne și Dșōre cari prin oferte maritimōse, suprasolviri și colecte au asigurat reușita materială a seratei sale literare musicale, aranjată la 16 Maiu n. 1901 sub patronajul Ilustrităților Lor Domnii Dr. Alexandru Mocsonyi și Dr. Iosif Gall.

Seara la cassă am primit dela: I. P. S. S. Ioan Metianu, arhiepiscop-metropolit 20 cor.; P. S. S. Nicolae Popea, episcop 20 cor.; P. S. S. Iosif Goldiș, episcop 20 cor.; P. C. S. Filaret Musta, archimandrit 10 cor.; Ilus-

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primesce răspunderea.

tritatea Sa Dl Dr. A. Mocsonyi, 200 cor.; Ilustritatea Sa Dl. D. Iosif. Gall, 200 cor.; Dnii Ioan cav. de Pușcariu, Bran 20 cor.; Partenie Cosma, Sibiu 20 cor.; Ioan Ciocan, prof. univ. 20 cor.; Vincențiu Babeș, 20 cor.; Victor Cuciureanu, cons. gen. al României 10 cor.; Iuliu Pușcariu, jude 40 cor.; Romul Leota, 10 cor.; Familia Nicolae Gōrōg, Halas 10 cor.; D. Avramescu, dep. diet. 10 cor.; Silviu Suciu, secret. ministerial 20 cor.; Vēd. Lazar Florian, Galșa 10 cor.; George Szerb. dep. diet. 20 cor.; Ghenadie Bogoevici, paroch 5 cor.; George Liuba, insp. de postă 10 cor.; Dr. G. Vraciu, med. milit. 5 cor.; Dr. Bilașko, medic 10 cor.; Familia Popescu, 13 cor.; Stolojan 4 cor.; Familia D. Babeș, 20 cor.; Familia G. Rădulescu 10 cor.; D. St. Petroviciu, adv. Lu-gōș, 8 cor.; Familia Riegell, 10 cor.; Stefan Martin, Răkos-Csaba 20 cor.; Iosif Popu, jude de curiă, 20 cor.; Dr. Oct. Vas, cand. adv. 4 cor.; Ioan Perin, 4 cor.; Familia Surdu, 10 cor.; Petru Mihályi, junior iurist, 4 cor.; Dr. Dumitrean, 10 cor.; Ioan Poruțiu, secret. la cons. României 6 cor.; Familia Farchescu, 12 cor.; Farchescu, iun. st. iur. 2 cor.; Antoniu Mocsonyi, stud. iur. 20 cor.; Margaretescu Greceanu, vice-consul rom. 10 cor.; Familia Mezei, 14 cor.; D. V. Cupșa, 10 cor.; Dna Kinde, 10 cor.; Frații Petru și Alexandru Mocsonyi, studenți 10 cor.; Ilie Gropșan, stud. iur. 10 cor.; Petru Stoina, stud. iur. Tievianul-Mare, prin Ilie Gropșan, 4 cor.; Victor Păcală, stud. fil. 10 cor.; A. Iorga, stud. med. 10 cor.; Titu Ghidui, stud. med. 10 cor.; Gr. Domilescu, stud. acad. orient. 8 cor.; Emil Tișca stud. acad. orient. 5 cor.; Const. Moga, stud. iur. 5 cor.; Gavril Lungu, tud. technic. 5 cor.; Ioan Negruțiu, stud. techn. 10 cor.

Prin postă am primit din loc dela Dnii:

Ioan Kanidaky, 10 cor.; Andrei Frāncu, jude de curie 20 cor.; Baron Ioan Harkányi, dep. diet. 10 cor.; Szende Béla, dep. diet. 5 cor.; Gherasim Ratz, 4 cor.; A. Onaciu, jude de curie 10 cor.

Din provincie dela Dșōrele: Virginia Pușcariu, Bran 2 cor.; Veturia Corvin, Orēștie 4 cor.; Angela Buteanu, Beiuș 4 cor.; Minerva Ciontea, Arad 4 cor.; Măriōra Turcu, Făgăraș 8 cor.; Aurelia Moga, Sibiu, 4 cor.; — dela Domnii: Dr. Val. Olariu, Teregova 10 cor.; Vasilie și Eugenia Mosora, Bucuresci 16 cor.; Dr. Mihaiu Velici, adv. Chișineu 10 cor.; Dr. Victor Onișor, 2 cor.; Dr. Gavril Tripon, Bistrița 4 cor.; Ioan Petrie, Brașov 10 cor.; Dr. Lazar Simon, Ciacova 10 cor.; Dr. Andrei Pop, B. Huedin 6 cor.; Institutul „*Vlădeasa*”, B. Huedin 10 cor.

Colecta Dșōrei *Lucreția Belei*, Orēștie: Dr. Ioan Mihu, 20 cor.; Dr. Silviu Moldovan, 4 cor.; 2 bilete de persōnă 8 cor.

Colecta Dșōrei *Măriōra Popescu*, Sibiu; I. P. S. S. Ioan Metianu, 20 cor.; Dr. Il. Pușcariu, 4 cor.; J. Papiu, 4 cor.; Dr. Leményi, 4 cor.; Dr. Russu, 10 cor.; Dr. Stroia, 4 cor.; Dr. Ath. Marienescu, 4 cor.; Dr. Elie Cristea, 5 cor.; Dr. Vecerdea, 10 cor.; Ioan Broju, 4 cor.; Iosif St. Șulățiu, 4 cor.; Alexandru Lebu, 4 cor.; Măriōra Popescu, 4 cor.

Colecta Dșōrei *Veturia Hamsea*, Lipova: Voicu Hamsea, protopop 10 cor.; Dr. Val. Morariu, 5 cor.; Dr. G. Proca, 4 cor.;

Colecta Dșōrei *Letiția Murēșian*, Nășēud.; Victoria Dr. Filipan, 2 cor.; Antoniu Hangea, 1 cor.; Letiția Murășian, 4 cor.; Alexandru Halită, 2 cor.; Dora Ulrich, 2 cor.; Macedon Linu 2 cor.

Colecta Dșōrei *Elena Lupan*, Brașov: Mina Wagner, 4 cor.; N. Sulică, prof. 4 cor.; Caius Pop, 4 cor.

Colecta Dōmnei *Livia Moșoiu*, Bran: Institutul „*Parsimonia*”, 8 cor.; Axente Moșoiu 4 cor.

Colecta Dșōrei *Veturia Bontescu*, Hațeg: Dr. Aug. Străitiariu, 4 cor.; Virgil Popovici, 4 cor.; Dr. Ioan Pop, 4 cor.

Colecta Dșōrei *Letiția Calefariu*, Seliște: Sofia Ittu, 2 cor.; Eugenia Doboi, 1 cor.; Anuța Borcea, 1 cor.; Letiția Calefariu, 2 cor.

Buda-pesta, la 15 Iunie n. 1901.

Victor Păcală
președinte

Grigorie Domilescu
cassariu

Nr. 141/1901.

[99] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Hațegului se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“:

1. *Federi-Fizești*. — 2. *Livezeni*. — 3. *Petroșeni*. — 4. *Petrila Brad*. — 5. *Petrila lunca de sus*. — 6. *Luncani*. — 7. *Sânta Maria de pârâ*. — 8. *Valea Sângerului-Grid*.

Salariul învățătoresc în fie-care comună este de 600 cor. anual, cuartir și lemne de foc.

Dela concurenți se recere se știe cântările bisericesci, și se cânte cu copii cântările liturgice în biserică în Dumineci și în sărbători.

Concurenții calificați nu sunt în acest tract, și este de dorit ca să petiționeze din alte tracte.

Cereri instruite conform normelor în vigore, să se trimită în termenul indicat subsemnatului oficiu.

Hațeg, în 15 Iunie, 1901.

Oficiul protopresbiter al Hațegului în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Nr. 42/1901.

[104] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea a patru posturi, două de învățători și două de învățătoare, devenite vacante la școala cap gr.-or. din *Seliște*, prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu fiesce-care dintre aceste posturi sunt:

1. Salariu fundamental 800 cor. solviți în rate lunare anticipative.
2. Relut de cuartir în sumă de 100 cor.
3. Relut pentru grădina în sumă de 40 cor.
4. Cuincuenaliile legale prevădute în § 46 din Regulamentul pentru organizarea învățământului școlar.

Maximul orelor de instrucție pe săptămână se statorcesc an de an în prima conferință a corpului învățătoresc și fie-care învățător e obligat a se conforma deciziunii acesteia.

Aflându-se pe lângă această școală și un *asil de copii* se scrie pentru acest scop concurs pentru postul de *instrucțor* calificat.

Emolumentele acestui post sunt: 600 cor. salariu, 100 cor. bani de cuartir și 40 cor. bani pentru lemne de foc.

Concurenții reflectanți la aceste posturi, au să-și trimită suplicile lor instruite conform legilor în vigore la oficiul protopresbiter al Seliștei.

Seliște, din ședința comitetului parohial gr.-or. ținută la 17 Iunie 1901.

Ioan Popa
vice-președ.

D. A. Mosora
notariu al com.

Nr. 244/1901 prot.

Vădut.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

Nr. 78/1901.

[108] 1—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de clădire aprobate de Venerabilul Consistoriu arhidieceșan sub Nr. 2863 Epitr. din 1896, **comuna bisericăscă Vurpăr** (Vurpod) dă în întreprindere **edificarea turnului bisericeii** pe cale de licitație publică minuendă, ce se va ține pe ziua de *8/21 Iuliu a. c.* în școala gr.-or. din loc.

Prețul strigărei este 3621.30 corone, în care sumă este socotit și materialul de clădit.

Licitanții au a depune vadiu de 10%.

Planul și preliminarul se pot vedea la oficiul parohial gr.-or. din Vurpăr, precum și condițiunile de licitare ori-și-când.

Vurpăr, 22 Iunie, 1901 v.

Nicolae Manițiu
paroch și președ.

Toma Nistor
notariu.

Nr. 703.

Vidi!

I. Papiu
protopresb.

Nr. 34—1901 Of. ppresbit. [96] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a *Poiana-Blenchi* prin această se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima lui aparițiune în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fassionate la cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat, despre cari concurenții se pot informa dela comitetul parohial și dela subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Concurenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor în vigore la subsemnatul Oficiu protopresbiteral în termenul deschis și a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă ori sărbătoare la biserică spre a cânta resp. a celebra și cuvânta.

Deeș, 23 Maiu 1901.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Deeș în conțelegere cu comitetul parohial.

Teodor Hermann
protopresbiter

Nr. 471—901

[95] 2—3

Concurs

Pentru întregirea mai jos însemnatelor posturi învățătoresci dela școlile române gr.-or. din tractul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. *Beriu*, cu salariu anual de 600 cor., solviți din cassele bisericilor Beriu și Sereca în proporție de 420 și 180 cor., cuartir în edificiul școlii și lemnele necesare pentru școală și învățătoriu, cari se vor da din partea ambelor comune.

2. *Bozeș*, cu salariu de 600 cor., solviți din repartițiune și eventual ajutor de stat, cuartir și lemne de încălțit.

3. *Dăncul-mare*, cu salariu anual de 600 cor. solviți din repartițiune, cuartir și lemne.

4. *Ludești*, cu salariu de 600 cor., solviți în rate trilonare decursive, cuartir liber în edificiul școlii și grădina de 500 □ stângini, lemne pentru școală și învățătoriu.

5. *Mermezeu-Văleni*, cu salariu de 600 cor., solviți din repartițiune, cuartir și lemnele de lipsă.

6. *Renghet*, cu salariu de 600 cor., solviți din cassa bisericeii, 4 stângini de lemne și cuartir liber în edificiul școlii.

7. *Romoșel*, cu salariu de 600 cor., solviți din cassa bisericeii, 4 stângini de lemne și cuartir liber în edificiul școlii.

8. *Simeria* (Piski), cu salariu anual de 600 cor., cuartir liber în edificiul școlii și lemnele necesare.

9. *Tămașasa*, cu salariu de 600 cor. din repartițiune și eventual ajutor de stat în sumă de 100 cor., cuartir și lemne.

Cei cari vor fi aleși sau instituți, sunt datori a cânta Dumineca și la sărbători în strănă și cu copii la liturgie.

Concurenții au să-și așternă cererile instruite conform normelor din vigore în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Orăștie, 8 Iunie 1901 v.

Oficiul protopresbiteral român gr.-or. al Orăștiei în conțelegere cu comitetele parohiale.

Vasile Domșa
protopresbiter

Nr. 95/1901.

[106] 1—3

Publicare de licitațiune.

Edificarea a două sale de învățământ pentru școala populară gr.-or. din comuna Brad se dă în întreprindere pe calea licitațiunii publice minuende, ce se va ține în *1/14 Iuliu c.* la 11 ore a. m. în localul școlii.

Prețul strigării este de cor. 8103.10.

Licitanții au să depună vadiul de 10%.

Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul parohial.

Brad, la 15/27 Iunie, 1901.

Președintele comitet. parohial.

Nr. 108/1901.

[88] 3—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de clădire aprobate de Venerabilul Consistoriu arhidieceșan sub Nrii 2838 și 4420 Șc. a. c. comuna bisericăscă **Sibiiu, suburbiul inferior**, dă în întreprindere **edificarea școlii sale** pe cale de licitațiune publică minuendă, ce se va ține în *1/14 Iuliu 1901* în școala gr. or. din strada lungă (Langgasse) Nr. 17 la 11 ore a. m.

Prețul strigărei este 8106 cor. 18 fil. în care sumă nu este socotit materialul folosibil (cărămida și țigla bună) din școala cea veche.

Licitanții au a depune un vadiu de 10%.

Planul și preliminarul de spese, precum și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial gr. or. din Sibiiu suburbiul inferior la amezi și după 6 ore sēra.

Sibiiu, suburbiul inferior, 12/25 Iunie, 1901.

Pentru comitetul parohial:

Iosif Joandrea
președinte.

Const. Dimian
paroch și not. com.

Nr. 671.

Vădut.

I. Papiu
ppresb.

Nr. 325

[94] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. *Lancrăm*, două posturi eventual trei, fie-care cu salariu de 600 cor., cuartir și grădina.

2. *Pianul de jos*, trei posturi, fie-care de câte 600 corone, grădina și 20 cor. relut de cuartir. Postul al treilea este de nou sistemizat cu salariu de 100 cor. din cassa bisericeii, ear' 500 cor. întregire dela stat.

3. *Pianul de sus*, pentru clasa a II a cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

4. *Daia română*, două posturi cu salariu de câte 600 cor. și adevă: câte 200 cor. din repartiție, ear' câte 400 cor. întregire dela stat; cuartir și grădina.

Cei ce voesc a reflecta la posturile acestea au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în comunele respective spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, pentru că cei ce vor fi aleși sunt datori a cânta Dumineca și în sărbători atât la strănă cât și cu copiii la liturgie.

Concurenții au să-și așternă cererile instruite conform normelor din vigore în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, 12 Iunie 1901.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Sergiu Medean
protopresbiter

Nr. 346/901.

[102] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci în comunele jos însemnate din protopresbiteratul Devei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. *Sânt-Andreeș*, un post de învățătoriu cu salariu de 600 cor. și lemne, din cari are să se încălțescă și școala, plus stolă unde va fi poftit, salariul din repartiție, dar' se capătă regulat. Cuartir și grădina.

2. *Uroi*, un post de învățătoriu cu salariu de 600 cor., din care o mare parte se capătă dela guvern, cel din repartiție e sigur și se capătă regulat, apoi lemne din cari se încălțescă și școala.

3. *Banpatoc*, un post învățătoresc, cu salariu de 600 cor., care se capătă regulat, cuartir liber în noul edificiu școlar, grădina și lemne de foc, din care are să se încălțescă și școala.

4. *Secăreș*, un post învățătoresc cu salariu de 720 cor. cuartir liber, lemne de foc, din cari are să se încălțescă și școala, stola dela funcții unde va fi poftit. Salariul se capătă regulat lunar din cassa bisericeii.

5. *Tēmpa*, un post învățătoresc cu salariu de 600 cor., cuartir liber în edificiul școlar, grădina mare, stolă, unde va fi poftit dela funcțiuni. Salariul e din repartiție, dar' după convertirea unei acții de stat se va solvi din lada bisericeii.

6. *Suligete*, un post învățătoresc cu salariu de 600 cor., lemne și stolă de unde va fi poftit la funcții.

7. *Fizeș-Barbura*, un post învățătoresc cu salariu de 600 cor. lemne și stolă dela funcții unde va fi poftit. Salariul se capătă regulat deși e din repartiție, pe baza unui preliminar aprobat.

8. *Certeșul superior*, un post învățătoresc cu salariu de 600 cor., cuartir în edificiul școlii, grădina, lemne, din cari are să se încălțescă și școala.

9. *Dialul mare-Griclaci*, un post învățătoresc cu salariu de 600 cor. și alte eventuale accidenții.

10. *Lesnic-Dumbrăvița*, un post învățătoresc cu salariu de 600 cor., cuartir și grădina, lemne de foc, din cari are să se încălțescă și școala plus alte accidenții eventuale.

Doritorii de a ocupa vre-unul din acestea posturi au a-și înainta cererile lor concursuale instruite conform normelor în vigore subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul indicat. Apoi sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în comunele respective la sânta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Se recere dela concurenți să țină strănă resp. vor fi îndatorați a cânta în strănă la toate ocașiunile serviciilor divine și preste tot vor fi preferiți aceia, cari vor ști conduce corul și în urma hărniciei lor, nu este eschis, că vor fi remunerați preste salariul indicat.

Încât pentru salariul din repartiție, acela se va da regulat, fiind repartiția în toate comunele aprobată de Preaven. Consistoriu.

Deva, 15 Iunie 1901.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Devei.

George Romanul
protopresbiter.

Nr. 63/1901

[101] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățătoriu vacant de clasa a II dela școala confes. gr.-or. din *Mohu*, protopresbiteratul Sibiiului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt:

1. Salariu anual 600 corone solviți din cassa bisericeii în rate lunare anticipative.

2. Relut de cuartir 40 cor. și 2 stângini de lemne.

3. Folosința jumătate din grădina școlară.

Dela concurenți se cere a se prezenta în comună în vre-o Duminecă sau sărbătoare înainte de alegere spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, având ca învățătoriu confesional a ține strana în biserică și a instrui pe elevii școlari în cântări.

Concurenții au a-și așterne petițiunile lor instruite în sensul legilor din vigore la prea onoratul oficiu protopresbiteral gr.-or. în Sibiiu în termenul deschis.

Mohu, în 18 Iunie 1901.

Oficiul parohial:

Ioan Slavescu
paroch și președinte.

Nr. 687.

Cu știrea și consensul subscrisului.

Sibiiu, 18 Iunie, 1901.

I. Papiu
protopresbiter.

Nr. 292/1901

[98] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în comuna *Nadeș* română, protopresbiteratul Reghinului, se publică concurs în fōia „Telegraful Român“ cu termen de 30 zile dela prima publicare în fōia numită.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fassionate în tabela B. privitoare la stabilirea congruei.

Suplicile concursuali, compuse după legile în vigore, sunt a se adresa subscrisului p. u. Reghinul sāsesc.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Reghinului.

Reghin, 15 Iunie 1901.

În conțelegere cu comitetul parohial.

Galaetion Săgău
protopresbiter.